

חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הרעיונות המרכזיים של הנאורות ואת השפעתם על החברה באירופה
- להבין את תהליך קבלת השוויון ליהודים ואת המחיר שנדרש מהם
- לזהות את שלבי המהפכה התעשייתית והשפעתה על חיי האנשים
- להכיר את הזרמים השונים בציונות ואת ההתעוררות הלאומית הערבית באותה תקופה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • עידן הנאורות – מושגי יסוד

- 1. נאורות
- 2. רכוש
- 3. רשויות
- 4. חברתית
- 5. סובלנות

חלק ב' – פרק 1 • עידן הנאורות – הבנה ויישום

- 1. ב – ג'ון לוק
- 2. ב – למנוע מגורם אחד לצבור יותר מדי כוח
- 3. ב – המהפכה המדעית – תצפית וניסוי
- 4. ב – כי החוק צריך לבטא את רצון העם
- 5. ב – שהוא האמין בזכותו של כל אדם לאמונה משלו

חלק ג' – פרק 1 • עידן הנאורות – חשיבה וכתיבה

- 1. זכות שיש לכל אדם מעצם היותו אדם, כמו הזכות לחיים, לחירות או לרכוש – לא משנה מי השליט.
- 2. כדי שאף רשות לא תצבור כוח רב מדי ותוכל לפגוע בזכויות האזרחים ללא פיקוח.
- 3. תשובה פתוחה – יש להתייחס לרעיון מרכזי של ההוגה ולנמק באופן אישי ועניני.

חלק ד' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – נכון או לא נכון

- 1. נכון – זו משמעות המושג בהקשר היהודי
- 2. לא נכון – היו עליהם הגבלות רבות, כמו מסים מיוחדים ואיסור על עיסוקים מסוימים
- 3. נכון – הכתב הקל על היהודים והתיר להם לימודים ועיסוקים חדשים
- 4. לא נכון – היהודים הספרדים-פורטוגזים קיבלו שוויון ב-1790, וכל יהודי צרפת רק ב-1791

חלק ה' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – התאמה

- 1 – ג (השנה שבה קיבלו כל יהודי צרפת שוויון זכויות מלא)
- 2 – א (קיסר אוסטריה שפרסם את כתב הסובלנות)
- 3 – ד (אמר שליהודים כאומה אין לתת, וליהודים כבני אדם יש לתת הכול)
- 4 – ה (כינס אספת נכבדים יהודית כדי לבחון את נאמנות היהודים)
- 5 – ב (מדינה שבה היהודים לא קיבלו שוויון זכויות)

חלק ו' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – כתיבה ומחשבה

- 1. קבלת שוויון אזרחי מלא כיחידים, בתמורה לוויתור על האוטונומיה הקהילתית ועל זהות נפרדת
- 2. הקל על היהודים ואפשר להם ללמוד וללמד מקצועות חדשים, אך דרש מהם גם ללמוד בשפת המדינה
- 3. תשובה פתוחה – יש להתייחס לרווח (שוויון וזכויות) ולמחיר (ויתור על נפרדות קהילתית)
- 4. בצרפת היהודים קיבלו שוויון זכויות מלא, ואילו ברוסיה היהודים לא קיבלו שוויון והמשיכו לסבול מהגבלות ורדיפות

חלק ז' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – הכרות ושינון

- 1. א – בריטניה
- 2. א – עבודה ידנית הוחלפה במכונות במפעלים
- 3. א – טקסטיל
- 4. א – ג'יימס וואט
- 5. א – מהכפר לעיר

חלק ח' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – יישום והבנה

- 1. נהר
- 2. 14

חלק ט' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – חשיבה וכתיבה

1. יש לציין לפחות שניים מתוך: פחם וברזל, הון ממסחר ומהאימפריה, בנקים ונמלים, שלטון יציב שעודד יזמות.
2. תיאור הכולל שעות עבודה רבות (12-14), תנאים קשים, סכנה למכונות, שכר נמוך.
3. שעות עבודה ארוכות, שכר נמוך, תנאי מגורים צפופים ולא בריאים בערים, עבודת ילדים.

חלק י' – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – הכרות ראשונה

1. נכון – המשכילים ביקשו לשלב ידע כללי יחד עם המורשת היהודית.
2. לא נכון – היא התחילה כבר בסוף המאה ה-18.
3. נכון – זו הייתה אחת המטרות המרכזיות של המשכילים.
4. לא נכון – חלקם חששו שהרעיונות החדשים יפגעו במסורת ובזהות הקהילה.

חלק י"א – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – הבנה ויישום

1. א – לחבר בין מסורת יהודית לתרבות אירופית
2. א – מסוף המאה ה-18 עד סוף המאה ה-19
3. א – מקצועות כלליים כמו שפות, היסטוריה ומדעים
4. א – משכילים
5. א – הם חששו שהרעיונות החדשים יפגעו במסורת ובזהות היהודית

חלק י"ב – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – סדר כרונולוגי

1. משכילים מתחילים לכתוב ולתרגם טקסטים לשפות אירופיות
2. קמות אגודות משכילים ועיתונים בעברית
3. תנועת ההשכלה מתפשטת ממערב אירופה למזרח אירופה
4. חלק מהיהודים המסורתיים מתנגדים לרעיונות החדשים ונוצר ויכוח בקהילה

חלק י"ג – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הכרות עם העובדות

1. א – בנימין זאב הרצל
2. ב – אחד העם
3. א – בזל
4. ב – הרב ריינס

חלק י"ד – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – התאמה והשלמה

1. נכון – היישוב הישן, בערי הקודש, עסק בלימוד תורה והתקיים מתרומות יהודי התפוצות
2. נכון – תנועת העבודה הדגישה שוויון חברתי והתיישבות שיתופית
3. נכון – טירת צבי הראה שאפשר לשלב עבודת אדמה עם שמירת מצוות

חלק ט"ו – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הבנה ויישום

1 – ג (ציונות מדינית – הכרה בינלאומית לפני התיישבות)
2 – ד (ציונות רוחנית – מרכז תרבות עברי)
3 – ה (ציונות דתית – תורה וארץ ישראל יחד)
4 – א (חברה שוויונית וקיבוצים)
5 – ב (מדינה וכוח הגנה יהודי)

חלק ט"ז – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – השלמת מידע

1. מכירה
2. סטטוס

חלק י"ז – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – עובדות יסוד

1. נכון – השלטון העות'מאני נמשך מראשית המאה ה-16 עד תחילת המאה ה-20.
2. לא נכון – א-נהדה הייתה תנועה תרבותית - חידוש השפה הערבית, הוצאת עיתונים והקמת בתי ספר.
3. נכון – המרד פרץ ב-1916, בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה.
4. לא נכון – הן קיבלו מנדטים - שליטה זמנית בפיקוח בין-לאומי.
5. נכון – שם פעלו בתי דפוס ובתי ספר חדשים שהפיצו את השפה והתרבות הערבית.

חלק י"ח – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – השלמת מידע

1. א-נהדה
2. דתית
3. 1916
4. טורקיפיקציה

חלק י"ט – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – חשיבה והשוואה

1. בשלב התרבותי התמקדו בחידוש השפה והספרות; בשלב הפוליטי דרשו זכויות ועצמאות מהשלטון.
2. כפיית שפה ותרבות טורקית עוררה התנגדות ותחושת זהות ערבית נפרדת וברורה יותר.
3. למשל: תחילה חידוש שפה ועיתונים במאה ה-19, ורק מאוחר יותר - סוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20 - דרישות פוליטיות והמרד ב-1916.

חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות מכל הפרקים

1. ב – להפריד את השלטון לשלוש רשויות
2. ב – 1791
3. א – מנוע קיטור
4. ב – לחבר בין המסורת היהודית לתרבות האירופית המודרנית
5. ב – הרצל
6. ב – 1921
7. ב – א-נהדה
8. ב – לחדש אותה ולהשתמש בה גם לנושאים חדשים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה תבונה, זכויות טבעיות או סובלנות עם דוגמה מתאימה מהטקסט
- תשובה טובה מתייחסת לעיור, למכונות, לשעות עבודה או לתנאי הפועלים
- תשובה טובה משווה בין שתיים מהגישות: מדינית, מעשית, רוחנית או דתית

טיפים להפעלה:

- אפשר ללמד פרק אחד בכל שיעור לפי סדר הפרקים, ולסיים כל פרק בכרטיס יציאה קצר
- להתאים את רמת הטקסט לפי הצורך: גרסת רגיל, חנ"מ או עולים לאותו תוכן
- לשלב את הסרטונים ואת משחקי החזרה בין שלבי התרגול הכתוב כדי לגוון את השיעור
- בנושאים רגישים כמו זיכרון וזהות יש לאפשר לתלמידים לבחור אם להשתתף בשיח ולשמור על אווירה מכבדת

חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

היסטוריה בעת החדשה – מנאורות לציונות

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – עידן הנאורות
2. פרק 2 – האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים
3. פרק 3 – המהפכה התעשייתית
4. פרק 4 – תנועת ההשכלה היהודית
5. פרק 5 – זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב
6. פרק 6 – התעוררות הלאומיות הערבית

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי



חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נלמד על תקופות היסטוריות חשובות. בכל פרק יש סיפור קצר ושאלות. עובדים פרק אחרי פרק, בשקט ובסדר.

📖 מילון קטן:

נאורות	תנועת רעיונות שהאמינה בכוח השכל של האדם
זכויות טבעיות	זכויות שלכל אדם יש מעצם היותו אדם, כמו חיים וחירות
אמנציפציה	מתן שוויון זכויות ליהודים במדינות שבהן חיו
מהפכה תעשייתית	מעבר מייצור בידיים לייצור במכונות ובמפעלים
השכלה (הסקאלה)	תנועה שרצתה לחבר בין היהדות לתרבות האירופית המודרנית
ציונות	התנועה הלאומית של העם היהודי שרצתה בית לאומי בארץ ישראל
יישוב ישן ויישוב חדש	הקהילות הדתיות שגרו בארץ לפני הציונות, לעומת המתיישבים החדשים מהעליות
א-נהדה	שלב של התעוררות תרבותית בשפה ובספרות הערבית במאה ה-19
מנדט	שלטון זמני של מדינה אחת על שטח, לרוב מטעם גוף בינלאומי

1 חלק א' – פרק 1 • עידן הנאורות – מושגי יסוד

השלימו את המילה החסרה.

1. תנועת ה _____ האמינה בכוח השכל של האדם.

2. ג'ון לוק טען שלכל אדם יש זכות טבעית לחיים, לחירות ול _____ .

3. מונטסקייה הציע לחלק את השלטון לשלוש _____ .

4. רוסו כתב את הספר 'האמנה ה _____ ' בשנת 1762.

5. וולטר נאבק למען _____ דתית, כלומר כיבוד אנשים מדתות אחרות.

2 חלק ב' – פרק 1 • עידן הנאורות – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי אמר שיש לכולם זכות לחיים, לחירות ולרכוש?

(א) וולטר (ב) ג'ון לוק (ג) רוסו (ד) דידרו

2. למה מונטסקייה רצה לחלק את השלטון?

(א) לתת את כל הכוח למלך (ב) למנוע מגורם אחד לצבור יותר מדי כוח (ג) לבטל את בתי המשפט

(ד) לחזק את הכנסייה

3. מאיפה הגיע הרעיון שאפשר לחקור גם את החברה?

(א) חלומות וניחושים (ב) המהפכה המדעית – תצפית וניסוי (ג) פקודות של מלכים (ד) מסורת בלבד

4. למה רוסו חשב שהשלטון שייך לעם?

(א) כי המלך ביקש זאת (ב) כי החוק צריך לבטא את רצון העם (ג) כי כך היה תמיד

(ד) כי הכנסייה ציוותה

5. מה וולטר חשב על כיבוד דתות אחרות?

(א) שהוא תמך ברדיפת דתות אחרות (ב) שהוא האמין בזכותו של כל אדם לאמונה משלו

(ג) שהוא התנגד לחופש ביטוי (ד) שהוא תמך רק בדת אחת

3 חלק ג' – פרק 1 • עידן הנאורות – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מהי 'זכות טבעית' לפי ג'ון לוק. תנו דוגמה אחת.

2. מדוע חשוב, לדעתכם, לחלק את השלטון לשלוש רשויות ולא לתת את כל הכוח לגורם אחד?

3. בחרו הוגה נאורות אחד (לוק, מונטסקייה, רוסו או וולטר) והסבירו באיזה רעיון שלו אתם מסכימים, ולמה.

4 חלק ד' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אמנציפציה פירושה מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות ליהודים	☐	☐
2	לפני האמנציפציה נהנו היהודים באירופה משוויון מלא עם שאר האזרחים	☐	☐
3	יוסף השני, קיסר אוסטריה, פרסם את כתב הסובלנות בשנת 1782	☐	☐
4	כל יהודי צרפת קיבלו שוויון זכויות מלא כבר בשנת 1789	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. 1791	____	**א.** קיסר אוסטריה שפרסם את כתב הסובלנות
2. יוסף השני	____	**ב.** מדינה שבה היהודים לא קיבלו שוויון זכויות
3. קלרמון-טונר	____	**ג.** השנה שבה קיבלו כל יהודי צרפת שוויון זכויות מלא
4. נפוליאון	____	**ד.** אמר שליהודים כאומה אין לתת, וליהודים כבני אדם יש לתת הכול
5. רוסיה במאה ה-19	____	**ה.** כינס אספת נכבדים יהודית כדי לבחון את נאמנות היהודים

6 חלק ו' – פרק 2 • האמנציפציה: שוויון זכויות ליהודים – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מהי ה'עסקה' של האמנציפציה – מה היהודים קיבלו ומה נדרש מהם בתמורה

2. תארו בקצרה מה כלל כתב הסובלנות של יוסף השני

3. לדעתכם, האם האמנציפציה הייתה 'עסקה הוגנת' ליהודים? הסבירו את עמדתכם

4. השוו בין מצב היהודים בצרפת אחרי 1791 לבין מצבם ברוסיה במאה ה-19

7 חלק ז' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – הכרות ושינון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה התחילה המהפכה התעשייתית?

א) בריטניה ב) צרפת ג) גרמניה ד) ארצות הברית

2. מה השתנה באופן הייצור?

א) עבודה ידנית הוחלפה במכונות במפעלים ב) מכונות הוחלפו בעבודה ידנית ג) הייצור נפסק לגמרי

ד) הכול יוצר רק בבית

3. איזה ענף היה הראשון שעבר למיכון?

א) טקסטיל ב) מזון ג) בניין ד) מתכת

4. מי שיפר את מנוע הקיטור?

א) ג'יימס וואט ב) אייזק ניוטון ג) גלילאו גליליי ד) ג'ון לוק

5. לאן עברו אנשים רבים בזמן המהפכה התעשייתית?

א) מהכפר לעיר ב) מהעיר לכפר ג) מאירופה לאסיה ד) לא עברו בכלל

8 חלק ח' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – יישום והבנה

השלימו את המילה החסרה.

1. מנוע הקיטור אפשר להפעיל מכונות גם הרחק מ- _____ .

2. הפועלים במפעלים עבדו בין 12 ל- _____ שעות ביום.

9 חלק ט' – פרק 3 • המהפכה התעשייתית – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה דווקא בריטניה הייתה הראשונה במהפכה התעשייתית (לפחות שני גורמים).

2. תארו יום עבודה של ילד או ילדה שעבדו במפעל טקסטיל במאה ה-19.

3. מה היו הקשיים שגרמו לפועלים להתארגן ולדרוש שינוי?

10 חלק י' – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – הכרות ראשונה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תנועת ההשכלה רצתה לחבר בין העולם היהודי המסורתי לבין התרבות האירופית.	☐	☐
2	תנועת ההשכלה התחילה במאה ה-20.	☐	☐
3	אנשי ההשכלה רצו שילדים ילמדו גם מקצועות כלליים כמו שפות ומדעים.	☐	☐
4	כל היהודים המסורתיים תמכו מיד ברעיונות ההשכלה.	☐	☐

11 חלק י"א – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הייתה המטרה של אנשי ההשכלה?

א) לחבר בין מסורת יהודית לתרבות אירופית ב) לבטל לגמרי את הדת היהודית

ג) לחזור לחיות רק בכפרים נידחים ד) להפסיק כל לימוד בבתי ספר

2. באיזו תקופה פעלה תנועת ההשכלה?

א) מסוף המאה ה-18 עד סוף המאה ה-19 ב) במאה ה-21 ג) לפני האימפריה הרומית

ד) רק בשנה אחת, 1800

3. מה המשכילים רצו שילדים ילמדו בנוסף ללימודי קודש?

א) מקצועות כלליים כמו שפות, היסטוריה ומדעים ב) איסור מוחלט על לימוד עברית

ג) רק עוד שעות תפילה ד) הפסקת כל לימוד בבית הספר

4. מה הכינוי של אנשי תנועת ההשכלה?

א) משכילים ב) חלוצים ג) משכילי הקבלה ד) אמוראים

5. למה חלק מהיהודים פחדו מהשינוי?

א) הם חששו שהרעיונות החדשים יפגעו במסורת ובזהות היהודית ב) הם לא רצו שילדים ילמדו עברית

ג) הם תמכו רק בתרבות אירופית ד) הם רצו לעבור לגור בעיר אחרת

12 חלק י"ב – פרק 4 • תנועת ההשכלה היהודית – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	קמות אגודות משכילים ועיתונים בעברית
☐	תנועת ההשכלה מתפשטת ממערב אירופה למזרח אירופה
☐	חלק מהיהודים המסורתיים מתנגדים לרעיונות החדשים ונוצר ויכוח בקהילה
☐	משכילים מתחילים לכתוב ולתרגם טקסטים לשפות אירופיות

13 חלק י"ג – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הכרות עם העובדות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי ארגן את הקונגרס הציוני הראשון?

א) בנימין זאב הרצל ב) אחד העם ג) זאב ז'בוטינסקי ד) הרב יצחק יעקב ריינס

2. מי רצה מרכז תרבות עברי בארץ?

א) הרצל ב) אחד העם ג) ריינס ד) ויצמן

3. באיזו עיר נערך הקונגרס הציוני הראשון, ב-1897?

א) בזל ב) וינה ג) פריז ד) לונדון

4. מי הקים את תנועת 'המזרחי' ב-1902?

א) הרב קוק ב) הרב ריינס ג) ז'בוטינסקי ד) אחד העם

14 חלק י"ד – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – התאמה והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	היישוב הישן היה ברובו דתי והתקיים בעיקר מכספי תרומות שנקראו 'החלוקה'	☐	☐
2	תנועת העבודה הציונית ביקשה להקים חברה שוויונית וקיבוצים	☐	☐
3	קיבוץ טירת צבי, שהוקם ב-1937, הוא דוגמה לקיבוץ דתי	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הבנה ויישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הרצל	____	**א.** חברה שוויונית וקיבוצים
2. אחד העם	____	**ב.** מדינה וכוח הגנה יהודי
3. תנועת המזרחי	____	**ג.** ציונות מדינית – הכרה בינלאומית לפני התיישבות
4. תנועת העבודה	____	**ד.** ציונות רוחנית – מרכז תרבות עברי
5. ז'בוטינסקי	____	**ה.** ציונות דתית – תורה וארץ ישראל יחד

16 חלק ט"ז – פרק 5 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – השלמת מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. בשנת השמיטה תרס"ט-תר"ע תמך הרב קוק ב'היתר _____', מכירה סמלית של הקרקע לנוכרי

2. מכתב ה' _____ קוו' משנת 1947 קבע הסכמות על שבת, כשרות, נישואין וחינוך

17 חלק י"ז – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – עובדות יסוד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	האימפריה העות'מאנית שלטה בארצות ערביות רבות במשך כ-400 שנה.	☐	☐
2	תנועת א-נהדה עסקה בעיקר בבניית צבא ערבי חדש.	☐	☐
3	המרד הערבי הגדול נגד העות'מאנים פרץ בשנת 1916.	☐	☐
4	אחרי מלחמת העולם הראשונה קיבלו בריטניה וצרפת שליטה מלאה וסופית על הארצות הערביות.	☐	☐
5	ביירות וקהיר היו מרכזים חשובים של התעוררות תרבותית ערבית.	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – השלמת מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. תנועת ההתעוררות התרבותית הערבית במאה ה-19 נקראה _____ .

2. לפני התפתחות התודעה הלאומית, הזהות המרכזית של תושבים רבים באימפריה העות'מאנית הייתה בעיקר _____ ומקומית.

3. בשנת _____ פרץ המרד הערבי הגדול נגד השלטון העות'מאני.

4. אחרי מהפכת 'הטורקים הצעירים' ב-1908 התחזקה מדיניות של ריכוזיות ו _____ , ובתגובה התחזקה הלאומיות הערבית.

19 חלק י"ט – פרק 6 • התעוררות הלאומיות הערבית – חשיבה והשוואה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט אחד מה ההבדל בין שלב ההתעוררות התרבותית (א-נהדה) לבין שלב הדרישות הפוליטיות בלאומיות הערבית.

2. מדוע מדיניות הטורקיפיקציה אחרי 1908 חיזקה דווקא את הלאומיות הערבית, ולא החלישה אותה?

3. כתבו שתי דוגמאות לכך שהמעבר מהתעוררות תרבותית ללאומיות פוליטית ארך זמן ולא קרה בבת אחת.

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות מכל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הציע מונטסקייה כדי שהשלטון לא יהיה חזק מדי?

(א) לתת לשלטון שליטה מלאה (ב) להפריד את השלטון לשלוש רשויות (ג) לבטל את השלטון

(ד) לתת את השלטון לכנסייה

2. מתי קיבלו יהודי צרפת שוויון זכויות?

(א) 1789 (ב) 1791 (ג) 1806 (ד) 1848

3. מה הניע את המכונות החדשות?

(א) מנוע קיטור (ב) רוח (ג) שמש (ד) חשמל

4. מה רצו אנשי ההשכלה?

(א) לבודד את היהודים מהעולם (ב) לחבר בין המסורת היהודית לתרבות האירופית המודרנית

(ג) לבטל את השפה העברית (ד) להפסיק ללמוד תורה

5. מי כינס את הקונגרס הציוני הראשון?

(א) אחד העם (ב) הרצל (ג) ויצמן (ד) ריינס

6. מתי קמה הרבנות הראשית?

(א) 1909 (ב) 1921 (ג) 1937 (ד) 1947

7. מה שם ההתעוררות התרבותית הערבית?

(א) אנציקלופדיה (ב) א-נהדה (ג) נאורות (ד) אמנציפציה

8. מה רצו לעשות עם העברית?

(א) לבטל אותה (ב) לחדש אותה ולהשתמש בה גם לנושאים חדשים (ג) להחליף אותה ביידיש

(ד) להשאיר אותה רק לתפילה

כרטיס יציאה

אני יכול/ה להסביר במשפט אחד מה זאת נאורות ולתת דוגמה אחת לרעיון שלה

אני יכול/ה לתאר שינוי אחד שהמהפכה התעשייתית הביאה לחיי האנשים

אני יכול/ה לציין הבדל אחד בין שני זרמים בציונות

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️